

Afspoeling vanaf het perceel is een belangrijke route waardoor gewasbeschermingsmiddelen in de sloot terecht komen. Afspoeling wordt meestal veroorzaakt door flinke regenbuien, weinig organische stof in de bodem (afhankelijk van bodemsoort), bodemverdichting of het graven van greppels naar de sloot. Een aantal praktische inrichtingsmaatregelen om afspoeling en wateroverlast te verminderen of te voorkomen zijn:

1. Fysieke maatregelen afspoeling

Het aanleggen van een bufferzone tussen het gewas en de sloot helpt afspoeling te verminderen. Er ontstaat minder lekkage naar de sloot, simpelweg omdat de afstand tussen gewas en sloot groter is. Daarnaast helpt organische stof in de akkerrand om middelen te binden en af te breken. Als deze zone ook nog ingezaaid wordt met een bloemen- of kruidenmengsel dan verstevigt dat de bodem en is er een fysieke buffer gecreëerd tegen afspoeling. Een ingezaaide akkerrand is ook nuttig voor biodiversiteit en natuurlijke vijanden, waardoor het soms mogelijk is het aantal bespuitingen met insecticiden te verminderen.

Voordelen

- Minder afspoeling naar de sloot
- Verhoging van het aantal natuurlijke vijanden voor plagen
- Soms vermindering van aantal bespuitingen met insecticiden
- Landschappelijke meerwaarde: positief imago van de sector.

Nadelen

- De akkerrand neemt productieoppervlakte in.
- Chemische bestrijding alleen pleksgewijs toegestaan.
- Veronkruiding kan mogelijk probleem vormen.

Meer informatie:

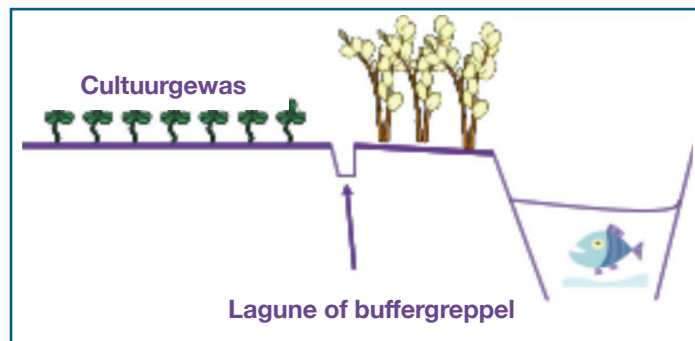
Inhoudelijke info:

- www.bloeiendbedrijf.nl
- www.duurzameakkerranden.nl

Subsidie info: Voor randenbeheer langs watergangen is in sommige gevallen een subsidie mogelijk via het Agrarisch Natuur- en landschaps Beheer (ANLB). Waar dat mogelijk is en wat de voorwaarden zijn, wordt vastgelegd op de natuurbeheer kaarten van de provincies. Zie Portaal Natuur en Landschap voor de aanvraagperiode voor uw provincie

Lagunegreppel: locatie greppel van belang

Als het geregend heeft, staan er soms flinke plassen op de percelen. Veel telers graven dan een greppel om het regenwater af te voeren naar de sloot. Maar met regenwater gaan ook meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen de sloot in. Probeer daarom het graven van greppels die direct afwateren naar de sloot te voorkomen of sluit deze aan op een lagunegreppel. Een lagune greppel ligt parallel aan de sloot, vangt het afspoelende water op en voorkomt daardoor directe afspoeling naar de sloot. Deze greppel is makkelijk met een ploeg te maken. Een akkerrand met diepgaande beworteling zorgt daarbij nog voor een filterende werking alvorens het resterende water de sloot ingaat. Een opvang aan het einde van de lagunegreppel is een ander alternatief om het water niet te laten uitspoelen naar de sloot.

Voorbeeld van een lagunegreppel

Voordelen

- Minder uitspoeling van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen naar het oppervlaktewater.
- Aanleg door middel van een ploeg is goed uitvoerbaar.

Nadelen

- Het kost arbeid en onderhoud om de lagunegreppel te graven en onderhouden.
- De ruimte van de lagunegreppel kan productieruimte in beslag nemen.

Drempels in ruggenteelt

Afspoeling op (hellende) percelen heeft verlies aan vruchtbare grond, water en gewasbeschermingsmiddelen tot gevolg. Het aanleggen van drempels tussen de ruggen is een zeer doeltreffende oplossing om erosie tegen te gaan. Op vlakke percelen voorkomt het dat water naar de natte plekken op het perceel loopt. Dit kan met behulp van een zogenaamde 'aardappeldrempelmachine' die bij het frezen kleine drempels tussen de ruggen aanbrengt. Bij regen houden deze drempels het water tegen, zodat het de grond in sijpelt in plaats van af te spoelen. De drempels houden het een groeiseizoen vol en kunnen in alle ruggenteelten worden ingezet.

Voordelen

- Vermindert erosie: behoud van vruchtbare bodem
- Voorkomt natte plekken op perceel
- Sterke vermindering van afspoeling (20 tot 70x lager)
- Schoner oppervlaktewater
- Betere benutting neerslagwater
- Geschikt voor alle ruggenteelten

Nadelen

- Drempels kunnen bij zeer hevige neerslag hun functie verliezen
- Mogelijk nattere omstandigheden bij oogst

Meer informatie:

- www.pcainfo.be
- www.inagro.be
- [Publicatie Topsoil 'Goede landbouwpraktijken om afspoeling en erosie van gewasbeschermingsmiddelen te beperken'](#)

Bron: pcainfo

Met het aanleggen van drempels tussen de ruggen houdt water vast op het perceel en gaat erosie tegen.

2. Maatregelen ter verbetering bufferend vermogen bodem

Met een goede bodemkwaliteit en -structuur voorkomt u wateroverlast, plassen op het land en afspoeling naar de sloot. Zorg daarom voor voldoende organische stof in de bodem en pas geen grondbewerking toe als het te nat is.

Bufferend vermogen: Toevoer van organische stof, zoals ruige mest, groenbemesters en bodembedekking stimuleren een actief bodemleven. Het bodemleven maakt de bodem los, mengt organisch materiaal en maakt poriën in de bodem. Een actief bodemleven (en dan vooral de wormen) zorgt in combinatie met organische stof voor een betere structuur in de bodem waardoor het bufferend vermogen van de grond verbetert. De bodem houdt dan meer vocht vast als het regent en heeft in tijden van droogte meer vocht beschikbaar voor het gewas. Sommige groenbemesters kunnen daarnaast ook helpen tegen aaltjes en schimmels, zoals bladrammenas en gele mosterd.

Bodemverdichting: Een goede bodemstructuur helpt ook tegen bodemverdichting (gelet moet ook worden op niet te zware machines, bandendruk, etc.) Niet-kerende grondbewerking is een techniek die de bodem minder intensief bewerkt. Zo wordt het bodemleven niet gestoord. Dit leidt tot een betere structuur en minder natte plekken en afspoeling naar de sloot. Een vast rijpadensysteem kan ook gunstig effect hebben op de bodemstructuur en het bodemleven.

Meer informatie:

- www.spade.nl
- www.veldleuwerik.nl
- www.nietkerendegrondbewerking.nl
- <http://www.clm.nl/publicaties/films/ondergrondverdichting>

Een goede bodemkwaliteit voorkomt plasvorming. Door het graven van greppels gaan, met het water, ook gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten de sloot in.